

És desposseïó; no pobresa!

Encara ara hi ha qui nega que a les nostres comarques hi hagi, per exemple, casos d'execucions hipotecàries, de desnonaments i cada cop més casos del que ara s'anomena pobresa energètica. «Això aquí no passa; en tot cas a Barcelona.» Per sort, són pocs els que neguen la realitat o els que viuen en una realitat paral·lela.

És una vergonya col·lectiva que una família es vegi desprotegida d'aigua, llum i gas per motius econòmics. L'aigua, la llum i el gas són un negoci. Hom pot pensar que són serveis bàsics, drets bàsics; innocents...! Són un producte més amb el qual fer negoci. Per què les multinacionals de l'aigua i l'energia haurien de ser empreses públiques, i doncs, estar sota control democràtic –amb una democràcia real, és clar– per a garantir una vida digna amb l'accés de llum, aigua i gas a tothom? Què hi fa que les Nacions Unides hagin contemplat el dret a l'aigua i el sanejament l'any 2010? El lliure mercat funciona correctament: talls de subministrament, preus abusius, oligopolis, pobresa –desposseïó!– energètica i immensos beneficis econòmics particulars. Endesa: 2.271 milions d'euros de benefici el 2012; Gas Natural Fenosa: 1.657 milions de benefici el 2012; Agbar: 432,9 milions de benefici el 2011.

El sector elèctric fou liberalitzat a l'Estat espanyol el 1997 gràcies al govern de l'amic José Maria Aznar i de les teories neoliberalis del capitalisme. El Govern deixava de marcar el preu de l'electricitat, entre altres canvis. Les multinacionals actuals són un oligopoli i tots en paguem les conseqüències. Per això, cal recuperar els serveis bàsics i fer que aquestes empreses passin a ser públiques. La justícia social mereix canvis profunds i valents: lluita decidida contra el frau i l'evasió fiscal, redefinició del sistema fiscal per gravar qui més té, impuls d'una banca pública –com la Generalitat podia haver fet comprant Catalunya Banc; però ara la té el BBVA per un preu irrisori–, entre altres mesures igualment necessàries.

Des dels ajuntaments, per exemple, sí que es pot recuperar la gestió directa de l'aigua, que en molts casos és en mans d'empreses privades que, com és lògic, cerquen el seu màxim benefici. Catalunya no té competències per a fer públiques aquestes empreses estatals, però hem de tenir-ho ben present per al procés constituent de la República Catalana. L'ANC ja ha donat suport a la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) que diferents entitats estan duent a terme per fer front de manera urgent a l'emergència habitacional i la pobresa energètica que es debatrà en dos mesos al Parlament: l'independentisme sols serà majoritari si pretén un esclat democràtic i defensa el canvi social.

La Generalitat va aprovar un decret suspès el 23 d'octubre pel Tribunal Constitucional. Un decret contra la pobresa energètica del qual n'ha fet bandera, però que era del tot insuficient encara que no hagués estat suspès. La qüestió real és el control públic i democràtic dels serveis bàsics, que són drets i no negoci. Sense oblidar, també, què és la sobirania energètica i quin model energètic volem com a país.

Carlos Vilchez